

NADAB YE ABIHU
Leviticus 10:1-20; Numbers 3:1-4
QYQH QKPEP-ŊKPQ 85

Eke Ikpọ Owo

IKQ IBUOT: “Kpukpru mmọ eke esañade ekpere mi, enyene ndise mi ke edisana, enyuñ enyene ndikpono mi ke iso kpukpru owo” (Leviticus 10:3).

I Ubuat-Ubuat Mkpa Mme Ebemiso Nditọ Aaron

1. Abasi okosio Aaron ye ofuri ubon esie ete edida itie oku ke Israel, Numbers 3:1-3; Exodus 28:1; Numbers 18:1-7
2. Idiọk ido ye ntut-utọñ Nadab ye Abihu enam ikañ oto Abasi ediwoot mmọ, Numbers 3:4; Leviticus 10:1, 2; I Samuel 6:19; 2 Samuel 6:6, 7; 2 Chronicles 26:16-23; Matthew 21:12, 13; Deuteronomy 4:24; 9:3; Mme Hebrew 12:29
3. Moses ama eti Aaron, ete mmọ emi okosuk odude ke uwem, mbet Abasi nte ke Enye enyene ndibọ ukpono ye ubọñ, Leviticus 10:3; I Samuel 2:17; Exodus 34:14; Psalm 73:28; Mme Hebrew 10:22; James 4:8
4. Ema enọ Levi iba ke ubon Kohath utom ndimen okpo nditọ ete mmọ emi ekekpañade ñwọrọ ke Ataya man ekusabade mme oku mme ndibiọñọ mmọ ke idaha utom mmọ, Leviticus 10:4, 5; 21:1-6, 10-12; Numbers 3:19, 27-32
5. Moses ama afiak eti Aaron ye nsuhọ nditọ esie ete ke owo ndidiana ye Abasi nnyuñ nnam akpanikọ ke utom esie okpon akan kpukpru utom emi owo akpanamde ọnọ owo, Leviticus 10:6, 7; Matthew 6:33; I Ndidem 19:19-21; Luke 9:59-62
6. Aaron, Eleazar, ye Ithamar enyime ndidu ke ata nsuhọre idem ke idaha utom mmọ, Leviticus 10:3-7; Mark 10:28-30
7. Abasi ke idem esie owuk Aaron ete yak enye ye nditọ esie enim idem mmọ saña-saña enọ Enye man mmọ ekpekeme ndinam utom Esie qyqhọ qyqhọ, Leviticus 10:8-11

II Ndikure Ukpono Abasi Ke Usen

8. Ema eteme mme oku ete eka iso ke edinam edifọp uwa, enyuñ eta unam uwa oro ekenimde enọ mmọ, ke Edisana Ebiet, Leviticus 10:12, 13; 9:4
9. Akana nte mme oku ye ufọk mmọ eta ikọñesit ye afara unam uwa emem ke ebiet eke asanade, Leviticus 10:14, 15; 9:4, 18-21; Numbers 18:8-20
10. Moses, ke ama okokut ete ke mme oku ikataha uwa idiọk ido mbio-obio, ama asua ọnọ nditọ Aaron ke abaña editre ndinam item, Leviticus 10:16-18; 9:3, 15, 22; 6:30
11. Mfaña Aaron ke abaña nditọ iren esie emi ekebode ufen ańwana ndiwut ndik ete ke mmọ ikasanake ikem nte ekeyomde (ke ntre mmọ ikedotke ndita uwa Idiọk-ido), ndien ikpaha owo idem ndikut ubuat-ubuat ubierikpe emi ekenade oto ñkoi nnam idiọk-ńkpọ ke usen oro, Leviticus 10:19, 20; 9:15-17

SE EKPEPDE EBAÑA

Ubuat-Ubuat Ubierikpe Ke Ufọt Edidiọñ

Ke akpatre ini emi ikese Ataya, ima ikut nte ọkoyohode ye Ubọñ ye nte Abasi mbom akayarade Idem ke otu mme andikpono Enye ye inemesit. Nnyin ima ikut idaha Aaron nte oku ye nte ekedade enye edomo ye idaha Christ nte oku, Enye emi etiede ke emi nte esine-ufot ọnọ nnyin ye Abasi (1 John 2:1). Edi nte owo kiet ọkọdohode ete “uńwana eke esinde ada ekim edi,” nnyin imokut akpanikọ oro nte ayararede ke ukpep-ńkpọ emi, koro kpa ke idem ini oro eke idaha ubọñ Heaven akayararede ke esit ye ke ñkan-ńkuk obufa ebiet ukpono Abasi emi, edinen ye ubuat-ubuat ubierikpe ama ọsuhọre onyuñ ada mkpa ye mfuhọ ọsọk mmọ.

Idaha usio-usiene emi edi uwut-ńkpọ nnen-nnen iyaresit Abasi emi edisobode kpukpru owo emi ebiañade idem mmọ ete ke inam ńkpọ Abasi ke ini mmọ misañake ke usuñ oro Abasi onimde emi ebiede ke ufak Christ. Iyaresit Abasi asasak ke kpukpru ebiet eke idiọk-ńkpọ odude; edi otim asasak ọsọñ akan ke Edisana itie-uwa Esie edieke mme owo edude emi esabarede edu ukpono Esie ke ntut-utọñ ye ndedehe ubok.

Ikañ emi Abasi okoyomde eda efọp ufuọñ-ńkpọ(incense) ekebe ke utibe usuñ asak ke itie-uwa okpoho ndien mme oku ke idaha utom mmọ ekenyene ndinam ikañ oro asasak kpukpru ini (Leviticus 6:12, 13). Ke ikañ oro ama okonime mbemiso ye ke ini ekọñ Saul ye David, ekefiak enam enye asak ke ini oro Solomon ọkọdiọñde Itie-Ukpono-Abasi ke ukem ido nte ekenode ke akpa. Ufuọñ-ńkpọ oro Abasi okonyuñ amade ndibọ ekedi enye emi ekebuakde nte asañade ke mme item oro Abasi ọkọnọde, enyuñ enimde saña-saña enọ ukpono Abasi. Ekedi idiọñọ nte ke Abasi ọbọ edifọp ufuọñ-ńkpọ oro edieke nsuñ-ikañ esie emi ekedide mbiet akam okotode ke ukañ edisana

ikañ ọdọk. Mme owo emi ema etim efiok ete ke Abasi idikponoke baba ido ukpono efen ke mibọhọke enye emi Enye adade usuñ, edi ke nsọñ-ibuo, mmọ iketiñke enyin ndinam se Abasi okoyomde.

Ekebat Nadab ye Abihu nte mme ọwọriso owo. Mmọ ekedi nditọ Akwa Oku Israel, nditọ eyen-eka ada-usuñ Israel, ye mme ada ibuo ke otu mme edidaha owo ke Israel. Mmọ ema edu ye Moses ye Aaron ke obot Abasi; mmọ ema ekut utibe ñkukut nte Abasi okowutde idem ke Sinai; ema emek mmọ enyuñ edori mmọ ubọk enim ke idaha oku; mmọ ema eda ndiñwam Aaron ke ini enye akanamde akpa uwa nte mbet eketemede. Kpa ye kpukpru emi, mmọ ebumere ebiet edisana ibet Abasi, ndien ikañ iyaresit Abasi ọtọ mmọ owot. Mmọ ekesuhọre ke obot ñkukut eduk ke obube nsobo.

Ke ntọñọ usen, Nadab ye Abihu ekedi mme ndimek oku, edi ke utit usen mmọ eduọ ke edinen iyaresit Abasi enyuñ ekabare edi ñkpọ esuene. Ikosimke ọyọhọ usen kiet tọñọ nte mme owo ekesaña ekpere Nadab ye Abihu nte ndisana ikọt Abasi, tutu osim ini eke mmọ ekedighede efeñe ekpọñ mmọ nte ñkpọ isuñi ke ubọk Abasi. Ke usen-ubọk mmọ ema enyene idorenyin emi akayamade ke iso mmọ edi ke mbubreyo mmọ ema ekpaña, ofuri idorenyin mmọ onyuñ onime. Akpan idiok-ñkpọ oro mmọ ekenamde ekedi edikokoi nda uduak idem mmọ ñkpono Abasi nnyuñ nsin ido emi Abasi okonimde ke ndek. Mmọ ema esin “Ntem ke JEHOVAH ọdọhọ.”

Owo Abasi kiet ke ebupde enye ete: “Nso idi ata enyene ndik idiok-ñkpọ emi owo ekemede ndiduọ nduk ke esit?” Ama ọbọrọ ete “Edikama akpanikọ Abasi ke obukidem ye mmenere idem.” Abasi otim ayarade owut nnyin mi ete ke Imọ idiyakke eda edinam owo ekpuhọre ye idọ ukpono eke Enye okonimde. Owo eke anamde ntem emenere idem esie akan Abasi ndien enye idibọhọke ubiom-ikpe ke iso Abasi. Uñwana emi otode Abasi ekeme ndinam oruk owo oro edi nnan; ekebe ediom Abasi ekeme ndisobo enye; Edisana ebiet ukpono Abasi ekeme ndiyibi enye nduok; Udia Ọbọñ akabare edi ñkpọ nsobo ọnọ enye. Ndikokoi ñwọñhọre akpanikọ Abasi akabare etie nte ebuka ọnọ owo mfiak edem, ñkpọkọbi emi omumde, ọbọpde, onyuñ okimde enye enyin ke nsinsi nsinsi.

Abasi ekeme ndiyak utom Esie nnọ ekpri ibat ndisana owo enam, akan ediwak mmọ oro esinede ọfọñidem oku edi enam utom enọ idiok udọñ mmọ. Esidọhọ ete, “Unana mbuotidem ke itie uwa iditreke ndinam unana eti ukpono Abasi ke ebiet iduñ. Idaha oku eke misańake ye uteñe Abasi ikemeke ndikpep mme owo ndidi mme eteñe Abasi emi edide udeme Abasi.” Ediñwaña nnen-nnen iyaresit Abasi ndori nditọ Aaron ke idem otim etiñ ọsọñọ ke nsinsi item emi ọdọhọde ete “Mbufo emi ebiomde ñkpọ utom Jehovah, enam idem mbufo esana” (Isaiah 52:11).

Edinam Akpanikọ Aaron

Ke ufañ ita ke Nwede Leviticus ibuo duop, ibat ibat ikọ edu emi ayararede ntọtuñọ ifiok “Ndien Aaron odop uyo.” Owo emi ada ese ke mkpa-idem mme okpo ikpọ nditọ iren esie nte ebonode ke iso edisana ebiet emi iyaresit Abasi akamiade mmọ owot onim. Enye ikenyeneke baba esisit idorenyin ndibọ ndọñesit ke ini ọkpọsọñ mfuhọ oro, ibọhọke enye ndifiok nte ke edi edinam Abasi ndiwut unen ubierikpe ye edisana ubọñ Esie. Enye ama ọfiok ete ke ekedi nnen-nnen ufen okosim nditọ esie, edi enye ama okop ubiak mkpa mmọ nte eti ete ekededi okpokopde. Kpa ye mfuhọ oro ke esit esie, enye odop uyo.

Mbet Ke Abańa Mme Akpa Mkpa

Ama odot nte mme ada ibuo ke ufok Levi ke ubon Kohath, mme andibiom ndisana ñkpọ ke Ataya ndimen mme okpo mbio oro ekebieere ikpe mkpa enọ mmọ mfep. Elzaphan ekedi ọbọñ ke ubon Kohath ndien Mishael ekedi eyen eka esie, ke akpanikọ enye ama enyene akwa idaha ke utom mme Levi.

Nnyin ima ikot ite, ke ekperede ini mkpa Aaron, Abasi ama ọnọ uyo ete esioño enye mme edisine ñkpọ oku ke ini enye osuk odude uwem man ekpemen enọ owo emi edidade itie esie. Koro edieke enye akpade ye mme ndisana edisine ñkpọ oku, emi ọwọrọ ete ke mme edisine ñkpọ oro idotke aba ndida nduk ke Edisana Ebiet (Numbers 20:26). Edi ubierikpe Abasi ye ufen mme otut-utọñ oku emi ama ọsọp eti-eti ke edu nte owo mikekemeke ndisioño mme edisine ñkpọ mmọ. Mmọ ema ekpa ye mme edisine ñkpọ oro, ndien sia mme edisine ñkpọ oro ema ekekabare edehe, Nadab ye Abihu ekebuk ye mme edisine ñkpọ mmọ. Jude odomo nditiñ mbańa ñkpọ emi ke ñwede esie ete: “Edabare mmọ esio ke ikañ; enyuñ eda ndik etua ndusuk mmọ mbom, esua kpa ọfọñidem eke obukidem asabarede” (Jude 23).

Moses ama afiak eti mme nsuhọ oku abańa se ibet akpande. Owo ikoyomke mmọ ewut iso mfuhọ koro mmọ ekedude ke utom ke Edisana Ebiet. Kpukpru mmọ emi ekenyenede ubọk ke oruk utom emi ekenyene ndidianare ñkpọñ ñkpọ ekededi eke edinamde mmọ ikemeke ndinam utom mmọ (John 4:31-36). Nko sia ndudue mmọ akayatde Abasi esit eti-eti, ntuańa mme mfuhọ ekeme ndidi se Abasi mme owo akpakabarede abat ete Abasi ama edue ke iyaresit Esie.

Utom Abasi Afiak Ọtọñọ

Ekeme ndida anyan ini ndibuk mbańa enyene ndik ñkpọ ntibe oro akan udomo ini emi ñkpọ ntibe oro akadade itie. Ekewot mme edue ibet emi ke ini mmọ edukde ke iso Edisana Abasi. Mme oku emi ekesuhọde ekeedu ke mkpa idem ndikut ubierikpe oro, ke ini Moses, ada-usuñ, okosuk ọnọde utọñ abańa se edinamde ye okpo mmọ

onyuñ oduri mme oku emi esuhode uton. Ke oro ebede, ema efiak eno uyo nditonon utom ukpono Abasi, ndien mme oku eda itie mmq enyuñ efiak etonon utom edifon uwa ke ebiet eke mmq eketrede.

Ke ini ekedade nkpq uwa edi ke iso Abasi, mme oku ekenyene ndita ubak nkpq uwa oro. Ema etim enam anwaña mmq ete ke nkpq ama odu ke edita mme itie unam oro ekenode mmq, akan edinam mmq ekop nsodidem. Nte mme oku eketade nkpq uwa emi, oro okotim anyan ubok owut ini eke oku ye uwa edide owo kiet: Jesus Christ, Andinyaña. Edita emi, ke ini oro, ekedi kiet ke otu mme edinam edu ukpono Abasi, ndien ikanaha enam enye enyon-enyon mme ke unana ntiñ-enyin, mme ke ido eke minon Abasi ubon (Kot1 Nwed Corinth 11:23-30).

Akana nte mme oku ikpon-ikpon eta ndusuk uwa ke Edisana Ebiet ke ini ndusuk uwa ekenyenede mbio ufok mmq emi ekenyenede ndita ke ebiet eke asanade ke anwa. Nte ededi, ikanaha eta uwa idiok-ido, edieke ekedade iyip esie eduk ke edisana Ebiet, enyuñ esimede ke itie uwa gold ye ke ofon ikpehe. Akana nte efon mme okpo unam oro ke edem nna ke ebiet eke asanade.

Uwa Idiok Ido Emi Owo Mikataha

Moses ama otim etin enyin ndikpan ndifiak nnam ukem ndudue oro; ndien ke nsin ifik esie nte eti ada usuñ enye ama etin enyin nditim nse mme edinam ye edu uwem mme oku, man otim okut ete ke mmq enam kpukpru nkpq nte ekemde ye ikq Abasi (Mme Hebrew 13:17). Enye okowut mmq ke nde ke nde se enyenede ndinam ke uwa kiet-kiet.

Ikadaha iyip unam uwa idiok-ido iduk ke Edisana Ebiet, ke ntre akana mme oku eta obuk mmq (Kot Leviticus 6:24-30). Ke ini Moses okutde ete ke owo ikanamke ntem, enye oson uyo asua onon nsuh ndito Aaron iba koro mmq mikamaha ndita unam edi ekabare eda mmq efefon ke ikan. Aaron eyire anam mkpe-ubok abana ndito esie, Moses ama onyime oto ke se ikotibede ke usen oro. Mkpe-ubok oro ama owut ete ke kpukpru se ikabande uwa ema etim fon ke mibohoke edita nkpq uwa oro owo mikataha. Aaron odonon ete “ndien oruk nkpq emi emenam mi: ndien, nkpata uwa idiok ido mfin emi, ekpenem Jehovah?” emi owut ete ke ubierikpe mkpa ndito Aaron emi onode enye okposon mfuhq, onon enye udon nditim nduonre esit esie man ntut-uton ke ewuhq Abasi okudu aba.

Ndusuk ekeme ndito ke ntak emi mme oku eken ekekerede ete ke mme imq nko idotke esin mmq mikamaha ndita unam uwa mbak edifiak eda ubierikpe efen eno idem mmq. Abasi ama onyuñ eyet mmq aran onim, edi mmq ekesuk ekere ete ke mme imq idedehe inyuñ idotke adaña nte mmq ekutde utibe odudu Abasi nte ayararede ke usuñ eke owo miyikke ite ke Enye edi Abasi emi ekemede ndinam kpukpru nkpq (Isaiah 6:1- 5). Ndusuk mmq ema ekere ete ke mme imq imekeme ndita uko-uko, unam uwa ekom emi ekedide udeme mmq ndita; edi ama edi uwa oro ekenamde ebaña ndisio nda-mmama idiok-nkpq owo mfep, ikedighe nkpq mbubru, ndien mmq ikoyomke ndinam enye “efere-efere.”

Se Nkpq-Ntibe emi Ekpepde Nnyin

Nnyin imokut ke enyene ndik mbuk nkpq-ntibe ndito Israel emi, ukpep-nkpq emi enyekde kpukpru nnyin idem. Ubuat-ubuat mkpa eti owo edi ubuat-ubuat erinyaña nsio ke ukut-ukut uwem. Onyuñ edi ubuat-ubuat edibe nduk ke ubon esie. Anyaña enye osio ke udon uwem emi ye ubiak. Okpuhon mbiara ikponhidem esie esin ke nsinsi ikponhidem emi midibiarake. Osio enye efep ke itihere mmq-eyet ye ukut emi, onyuñ owuk ikpat esie ke ison nsinsi ifure ye inemesit. Enye anam owo etie ke ifure ke nsinsi koro usuñ miduhe nte andidomo atapde enye, mme owo ndinam idiok-nkpq ke Heaven.

Edi ke ini esibede anana ekikere anam-idiok efep ke ison enyuñ esopde eda enye eka itie ufen minyuñ inon enye baba ifet kiet mme ntot edi ata nkpq ndik. Usuñ iduhe aba ino enye ndifiak edem mme ndikabare esit mkpon idiok. Ebiet eke eto odude do ke enye edina (Kot Ecclesiastes 11:3). Yak owo fon nte enye ofonon ke ini uwem esie, idaha esie ke spirit ke ini mkpa otim etin abana nsinsi ini esie. Ifet iduhe aba ke ini owo akpade nditua mkponiok mbaña mme idiok-nkpq esie mme ndisio ndek ke idem esie mfep. Nte nnyin idude uwem, kpa ntre ke idikpa, kpa ntre nko ke idida ke iso Abasi.

Nadab ye Abihu ekedi mme esin ifik ke utom Abasi enyuñ enyene akwa ifet ndida akamba itie emi ediwak owo mikenyleneke ke Israel. Edi mmq edue, ndien kpa ke ufot ini ndudue oro ebobo ikan onon odoro mmq enyuñ ebat mmq esin ke otu mme akpa mkpa. Mmq ididaha ke iso Abasi ke usen ikpe nte nti owo, emi ekeutde ubon Abasi ke Obot Sinai, edi nte mme oson ibuat, ndito ntut-uton, mme anam uduak idem mmq, mbon ntañ idem, ndiqi owo, emi ekenamde uduak mmq ekpon eke Abasi, ye nte mmq emi ekekotde ndida ke iso Abasi mbq ubierikpe ye isop mkpa oto ke ntut-uton ye nko nnam idiok-nkpq mmq (Mme Nke 14:12).

MME MBUME

1. Siak ndito Aaron inañ nte asañade ke emana mmq.
2. Nso akan nkpq ke ekeda edionon akan Aaron?
3. Nso ebuaana ke ndito iren emi ekenyene ye Moses?
4. Tin baña edinam uduak-idem owo emi akadade mkpa osok owo iba oro.
5. Nso ikedi ntak emi Abasi eketiñde enyin ntem ke utom Esie?

6. Nso ikọbiọñọ Aaron nditua mkpa nditọ esie nte ete akpatuade nditọ esie iren?
7. Nso akwa ukpep-ñkpọ ke nnyin ida ito edu uwem Aaron?
8. Nso idi ntak emi Abasi oyomde utom esie etim edi ata ndisana?
9. Nso idi ntak emi ekebukde mmọ ye mme edisine-ñkpọ mmọ ke idem?
10. Ewe ekedi mme ñkpọ uwa idiọk-ido emi ekenade enọ mme oku ndita ke Edisana Ebiet, emi mikanaha efọp ke edem nna?